

4/12/03

**MINISTERIEEL BESLUIT HOUDENDE
BESCHERMING ALS MONUMENT, STADS- OF DORPSGEZICHT**

**DE VLAAMSE MINISTER VAN BINNENLANDSE AANGELEGENHEDEN,
CULTUUR, JEUGD EN AMBTENARENZAKEN,**

Gelet op het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten, stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij decreten van 22 februari 1995 en 8 december 1998;

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd bij bijzondere wet van 8 augustus 1988, inzonderheid artikel 6, § 1, I, 7 ;

Gelet op het besluit van de Vlaamse regering van 10 juni 2003 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse regering, gewijzigd bij besluit van de Vlaamse regering van 29 augustus 2003;

Gelet op het ministerieel besluit van 28 november 2002 houdende ontwerp van lijst van voor bescherming vatbare monumenten, stads- en dorpsgezichten;

Gelet op het advies van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen van 04 september 2003, bekrachtigd op 02 oktober 2003,

BESLUIT :

Artikel 1. Wordt beschermd, overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 3 maart 1976, gewijzigd bij decreten van 22 februari 1995 en 8 december 1998:

Wegens de historische en artistieke waarde:

- als monument:

De Sint-Amanduskerk,
gelegen te Geraardsbergen (Schendelbeke), Schendelbekeplein 1;
bekend ten kadaster:
Geraardsbergen, 2de afdeling, sectie A, perceelnummer 1227.

Wegens de historische waarde:

- als monument:

Kerkhof met muurtje en ingangpijlers van de Sint-Amanduskerk,
gelegen te Geraardsbergen (Schendelbeke), Schendelbekeplein 1;
bekend ten kadaster:
Geraardsbergen, 2de afdeling, sectie A, perceelnummer 1226A.

Artikel 2. Het algemeen belang dat de bescherming verantwoordt, wordt door het gezamenlijk voorkomen en de onderlinge samenhang van de volgende intrinsieke waarden gemotiveerd:

De historische waarde van de parochiekerk Sint-Amandus

Voor het eerst vermeld in 1139, in oorsprong eenbeukig, met gotische westtoren en transept, verbouwd in 1669 tot een driebeukig schip onder gemeenschappelijk zadeldak, koor met driezijdige apsis met noord- en zuidelijke sacristie en in de jaren 1822-1890 gedeeltelijk herbouwd. Overwegend gebruik van baksteen en gebruik van zandsteen bij o.m. steunberen, portaal, bovenbouw en vensters van toren, vensters transept, plint, hoeken van zijbeuken, transept, zuidelijke sacristie en koorapsis. Gotische vormen bij portaal, grote vensters van westtoren en van transeptarmen; segmentboogvensters van het koor met kalkstenen omlijstingen; ingrijpende vernieuwingen in de late 19de-begin 20ste eeuw. Doopkapel tussen westtoren en noordelijke zijbeuk en marmeren epitaaf van 1812 tegen westgevel van de noordelijke zijbeuk; arduinen grafplaat van 1759 in westgevel van zuidelijke transeptarm; kruisbeeld op 19de-eeuwse arduinen sokkel tegen sluitmuur van de apsis.

De historische waarde en de artistieke waarde van de 17de-, 18de-, 19de- en 20ste-eeuwse binnenaankleding van de Sint-Amanduskerk

Hoofdaltaar, barok, zwart marmer, afkomstig uit de Sint-Adriaansabij van Geraardsbergen, met altaarstuk 'Aanbedding der herders' (1783);

Dienstaltaar, gemaakt met vier panelen van de vroegere communiebank (midden 18de eeuw);

Koorlambriserings, classicistisch (2de helft 18de eeuw);

Noordelijk zijaltaar, classicistisch, wit geschilderd en verguld, met gepolychromeerd Maria-beeld met Jezuskind (18de eeuw);

Zuidelijk zijaltaar, barok (2de helft 18de eeuw), wit geschilderd en verguld en met gepolychromeerd houten beeld van de H. Amandus;

Biechtstoel in noordelijke transeptarm (1754), met aan weerszijden houten reliekhouders van de H. Lucia (18de eeuw) en houten gepolychromeerd beeld van H. Amandus (1647);

Biechtstoel in zuidelijke transeptarm (1754), met aan weerszijden gepolychromeerd houten beeld van de H. Laurentius (17de eeuw) en van de H. Antonius van Padua (18de eeuw);

Preekstoel, barok (midden 18de eeuw), met o.m. kuip met medaillons, trap met rococomotieven, klankbord met lamberkijzen, kwasten en engelenkopjes;

Doksaal, laatclassicistisch (1831) met, als monument beschermd bij KB van 25 maart 1980, Van Peteghem-orgel (1833);

Brandglasramen: vier in het hoogkoor (1930), twee in de transeptarmen (1960), een in de doopkapel en een boven het doksaal (1962);

Geschilderde kruisweg (19de eeuw);

Grafstenen in de kerkvloer.

De historische waarde van het kerkhof met muurtje en ingangpijlers van de Sint-Amanduskerk

Als overblijvend perceel van het nu gedesaffecteerd kerkhof met vernieuwd bakstenen kerkhofmuurtje, oorlogsmonument (W.O. I) en de oude kalkstenen vierkante ingangpijlers met gewijzigde deklijst en bekronende bol en de lage vierkante pijlertjes met bolbekroning aan weerszijden.

Artikel 3. Met het oog op de bescherming zijn van toepassing:

De beschikkingen van het besluit van de Vlaamse regering van 17 november 1993 tot bepaling van de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van monumenten en stads- en dorpsgezichten (Belgisch Staatsblad 10 maart 1994).

Brussel, 04-12-2003

Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden,
Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken,

Paul VAN GREMBERGEN